

Bartoněk, Antonín

**[Strunk, Klaus. Die sogenannten Äolismen der homerischen Sprache:
Inauguraldissertation zur Erlangung des Doktor grades der Phil.
Fakultät der Univ. Köln]**

*Sborník prací Filozofické fakulty brněnské univerzity. E, Řada
archeologicko-klasická. 1960, vol. 9, iss. E5, pp. 166-*

Stable URL (handle): <https://hdl.handle.net/11222.digilib/109798>

Access Date: 19. 02. 2024

Version: 20220831

Terms of use: Digital Library of the Faculty of Arts, Masaryk University provides access to digitized documents strictly for personal use, unless otherwise specified.

dvou krétských památkách, *H. Reuschová* usuzuje z výzdoby trůnního sálu v Knossu na jeho kultovní funkci, *H. Sulze* se zabývá uměním minojských tesařů, *A. Xenaki-Sakellariu* nastiňuje vývoj krétských prizmatických pečetí, *G. E. Mylonas* rozebírá některé otázky, týkající se nejnovějších výkopů v Mykénách, a *P. Faure* sleduje starověkou tradici o Diově hrobě na Krétě až do moderní doby.

Závěrem je ještě třeba zdůraznit — jako příspěvek k otázce správnosti Ventrisova rozluštění —, že přibližně 20 z 36 autorů, kteří přispěli do tohoto sborníku, se vyjadřuje — ať už přímo či nepřímo — kladně k výsledkům Ventrisovy práce. Dva badatelé (*Biesantz a Buchholz*) zaujímají v této věci skeptické, i když nikoli zcela výrazně odmítavé stanovisko, a jen tři autoři (*Beattie, Grumach, Henleová*) Ventrisovo rozluštění zcela odmítají. Ostatní badatelé nebyli pak zřejmě tematikou svých článků nuceni, aby se k této otázce nějak vyjadřovali, někteří z nich, j. *Bennett a Mylonas*, uznali správnost Ventrisových vývodů již dříve.

Antonín Bartoněk

Klaus Strunk, Die sogenannten Äolismen der homerischen Sprache, Inauguraldissertation zur Erlangung des Doktor grades der Phil. Fakultät der Univ. Köln, 1957, stran 128.

Cílem, který autor ve své práci sleduje, je ukázat, že se tzv. aiolismy, s kterými se setkáváme v homérském eposu, vyskytují jak v arkado-kyperštině, tak i v mnoha jiných řeckých dialektech a že jsou to vlastně „starořecko-mykénské elementy epického jazyka“. Tuto svou základní hesi se autor snaží dokázat tím, že probírá po řadě všechny důležitější neionské a neattické elementy v homérské řeči, neboť ty byly právě často pokládány za aiolismy, a snaží se pro každý jednotlivý případ najít obdobné doklady i mimo aiolštinu. Jeho argumentace není vždy dostatečně přesvědčivá, zvláště tam, kde proti většímu množství dobře doložených případů z aiolštiny staví jen málo průkazná torosa obdobných případů z jiných dialektů (tak je tomu např. ve výkladu o aiolském $-\pi\epsilon-$ za labiovelární $-k^{w}e-$).

Naproti tomu zůstává však Strunkovou zásluhou, že poukázal na celou řadu případů, kdy názor o aiolském charakteru toho či onoho homérského zjevu nebyl vůbec nikdy podepřen dostatečně četnými a zároveň průkaznými doklady přímo z aiolských dialektů (tu lze uvést např. Strunkovy výhrady proti uznávání aiolského charakteru suffixu $-\varphi\iota$ a tvarů $\tau\acute{o}\iota$, $\tau\acute{\alpha}\iota$ v nom. pl. členu). Právem upozorňuje S. také na to, že u některých homérských zvláštností nemusejí ani jejich aiolské paralely znamenat aiolský původ; mnoho takových případů, jak se nyní nepochybně prokázalo po rozluštění lineárního písma B, jsou vlastně archaismy. Jak v poslední době několikrát zdůraznil *P. Chantraine*, nejnověji v *Athenaeu* 46 (1958), 31, je nutno však přesto vysvětlovat i nadále aspoň některé homérské zvláštnosti jako aiolismy (labiály za labioveláry v izolovaných slovech jako $\pi\lambda\omega\sigma\epsilon\varsigma$; geminace typu $\xi\mu\mu\omega\sigma\epsilon$, $\delta\mu\mu\epsilon$, $\epsilon\sigma\sigma\epsilon\nu\omicron\varsigma$; $\zeta\alpha-$ místo $\delta\iota\alpha-$; apokope předložek; dat. pl. na $-\epsilon\sigma\sigma\iota$; inf. na $-\mu\epsilon\nu$ a $-\mu\epsilon\nu\alpha\iota$; předl. $\pi\omega\tau\iota$; pravděpodobně i výskyt částice $\kappa\epsilon$ vedle $\alpha\upsilon$ a podle Chantraine snad též formy $\tau\acute{o}\iota$, $\tau\acute{\alpha}\iota$ v nom. pl.).

Antonín Bartoněk

Ferdynand Antkowskí, La chronologie de la monophthongaison des diphtongues dans les langues indo-européennes. Poznańskie towarzystwo przyjaciół nauk, wydział filologiczno-filozoficzny, prace komisji filologicznej, tom XVI, zeszyt 4. Poznań. Państwowe wydawnictwo naukowe, 1956. Stran 53.

Jak je patrné z názvu práce, pokouší se autor o určení posloupnosti, v jaké došlo v jednotlivých indoevropských jazycích k monoftongizaci ide. dvojhlásek [ei], [ou], [si] a [au]. Práce